

Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming

Samenvatting

Per 1 januari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur Geïntegreerde Gewasbescherming van kracht, officieel: het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming. Doel is dat telers de gewasbescherming op hun bedrijf zodanig uitvoeren dat daarmee de milieubelasting wordt teruggedrongen. Telers moeten daarom vanaf 1 januari 2005 een gewasbeschermingsplan en een gewasbeschermingslogboek opstellen en op het bedrijf beschikbaar hebben. Bij ministeriële regeling worden op een nog nader te bepalen moment voorschriften voor maatregelen toegevoegd.

1. Geïntegreerde gewasbescherming

Doel van geïntegreerde gewasbescherming

Geïntegreerde gewasbescherming moet bijdragen aan een meer duurzame vorm van gewasbescherming en heeft als belangrijkste resultaat een lagere milieubelasting van de teelt met als randvoorwaarde het behoud van de bedrijfseconomische positie van en de concurrentiekracht in de land- en tuinbouw. Andere gevolgen zijn: een verdere bescherming van de gezondheid van mens en dier, een verbetering van de arbeidsomstandigheden, een betere kwaliteit van de producten en het verder ontwikkelen van goed ondernemerschap.

Stapsgewijze benadering

De essentie van geïntegreerde gewasbescherming is: 'eerst alle andere teeltmaatregelen grondig afwegen voordat gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast'. Deze beginselen dragen bij aan het minimaliseren van de milieubelasting.

Bij de afweging worden de volgende punten stapsgewijs beschouwd (maar niet dogmatisch gevolgd):

- preventie
- teelttechnische maatregelen
- waarschuwings- en adviessystemen
- niet-chemische gewasbescherming
- chemische gewasbescherming en toedieningstechnieken
- emissiebeperking

Uiteindelijk gaat het bij geïntegreerde gewasbescherming om de rationele toepassing van een combinatie van biologische, biotechnologische, chemische en fysieke bestrijding en teelt- of gewasveredelingsmaatregelen, waarbij het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen wordt beperkt tot het strikte minimum dat noodzakelijk is om populaties van schadelijke organismen onder de niveau's te houden waarbij in economisch opzicht onaanvaardbare schade of verliezen optreden.

2. Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming - achtergrond

Ontstaansgeschiedenis

In 1991 werd het Meerjarenplan Gewasbescherming (MJP-G) van kracht. Het MJP-G bevatte een taakstellend plan voor de periode tot en met 2000. De uitvoering van het MJP-G en van de daaropvolgende beleidsnota 'Zicht op gezonde teelt' hebben geleerd dat de eerste milieuwinst relatief gemakkelijk te boeken is, maar

dat aanvullende winst steeds lastiger is te behalen zonder de concurrentiepositie van bedrijven in het geding te brengen.

Convenant gewasbescherming

In 2003 ondertekenden overheid en bedrijfsleven het Convenant Duurzame Gewasbescherming, ofwel het Afsprakenkader Gewasbeschermingsbeleid. Uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het terugdringen van de milieubelasting bij de partijen komt te liggen. In dat convenant werd afgesproken een AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) op te stellen voor het stimuleren van geïntegreerde gewasbescherming. Het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming is hiervan het resultaat.

De volgende partijen hebben het Convenant gewasbescherming ondertekend:

- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Agrodix (vereniging van toeleveranciers van gewasbeschermingsmiddelen)
- LTO Nederland (land- en tuinbouworganisatie Nederland)
- Nefyto (brancheorganisatie van de Nederlandse agrochemische industrie)
- Unie van Waterschappen (koepelorganisatie van de waterschappen)
- Vewin (vereniging van waterbedrijven in Nederland)
- Plantum (brancheorganisatie voor sector plantaardig uitgangsmateriaal).

Doel en doelgroep van het Besluit

Doel van het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming is dat alle Nederlands telers van plantaardige producten aan de minimumvoorwaarden voor een goede gewasbeschermingspraktijk voldoen.

Een groot deel van de telers werkt al volgens de beginselen van geïntegreerde gewasbescherming. Het besluit richt zich dan ook voornamelijk op de achterblijvers: wet- en regelgeving wordt als beste instrument gezien om achterblijvers in beweging te krijgen.

3. Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming - inhoud

Het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming wordt per 1 januari 2005 van kracht. In het besluit zijn de volgende verplichtingen opgenomen:

- het opstellen van een gewasbeschermingsplan
- het bijhouden van een gewasbeschermingslogboek

Op een nader te bepalen moment kunnen bij ministeriële regeling nadere voorschriften worden gesteld. Over deze voorschriften vindt nog overleg plaats met LTO Nederland.

De wetgever stelt hiermee algemene kaders. De invulling van deze verplichtingen is de verantwoordelijkheid van de individuele telers.

Gewasbeschermingsplan

In het gewasbeschermingsplan geeft de teler aan welke strategie voor gewasbescherming zal worden gevolgd tijdens de gehele teeltcyclus (inclusief de eventuele behandeling van uitgangsmateriaal of geoogste producten).

In een bijlage bij het Besluit is een aantal beginselen van geïntegreerde gewasbescherming genoemd. In het gewasbeschermingsplan moet op de genoemde aspecten worden ingegaan.

Gewasbeschermingslogboek

In het gewasbeschermingslogboek moet de teler registreren welke afwijkingen ten opzichte van het gewasbeschermingsplan hebben plaatsgevonden.

Met het logboek kan dus worden geëvalueerd of de eerder gekozen strategie is gevolgd. Doel is dat op die manier voor de volgende teelt nog betere afwegingen gemaakt worden bij het opstellen van een gewasbeschermingsstrategie. Eventuele afwijkingen ten opzichte van het gewasbeschermingsplan moeten zo snel mogelijk, maar binnen 72 uur, in het logboek vermeld en gemotiveerd worden.

Plan en logboek zijn vormvrij

Voor het gewasbeschermingsplan en het logboek is geen standaardformulier vastgesteld. Wel is vereist dat het plan en het logboek toegankelijk zijn opgesteld, op eenvoudige manier raadpleegbaar zijn en op het bedrijf van de teler aanwezig zijn.

Controle en handhaving

In de loop van het jaar wordt meer informatie gegeven over de controle en handhaving door de AID.

Het besluit in de praktijk

De teler is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Besluit in de praktijk en is verantwoordelijk voor het (laten) opstellen van het gewasbeschermingsplan en het bijhouden van eventuele wijzigingen in het gewasbeschermingslogboek. Voor de aanvang van de teelt moet het gewasbeschermingsplan beschikbaar zijn. Afwijkingen van het plan moeten zo snel mogelijk, maar binnen 72 uur, in het logboek worden genoteerd en gemotiveerd. Het gaat daarbij om de eigen motivering (van de teler). Er zijn vanuit de wetgever geen voorwaarden verbonden aan de motivering.

Communicatie

Het Besluit is nu gepubliceerd en wordt per 1 januari 2005 van kracht. Telers hebben zo de tijd zich voor te bereiden op de verplichtingen in het Besluit. In het najaar van 2004 volgt een uitgebreidere voorlichtingscampagne over het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming.